

PŘÍLOHA INFORMACÍ PRO ORGÁNY ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ

INFORMACE O VYDANÝCH PRÁVNÍCH PŘEDPÍSECH

SBÍRKA ZÁKONŮ 2005

Částka 107 – číslo 304

Nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 368/2003 Sb., o integrovaném registru znečišťování.

Pozměňuje nařízení vlády, jež stanoví seznam látek, jejichž emise a přenosy je uživatel registrované látky povinen zjišťovat, vyhodnocovat a Ministerstvu životního prostředí ohlašovat, pokud jejich množství v emisích anebo přenosech ze souboru souvisejících technických nebo technologických jednotek nacházejících se v jednom provozu je za jeden kalendářní rok shodné nebo vyšší s množstvím stanoveným v tomto nařízení.

Účinnost od 27. 7. 2005.

Částka 112 – číslo 320

Vyhláška MZ o stanovení ochranných pásem zdroje přírodní minerální vody v Očihově a vymezení konkrétních ochranných opatření (vyhláška o ochranných pásmech zdroje přírodní minerální vody v Očihově).

Účinnost od 1. 10. 2005.

Částka 116 – číslo 328

Vyhláška MF o podílu jednotlivých obcí na stanovených procentních částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů.

Účinnost od 1. 9. 2005.

Částka 122 – číslo 347

Zákon, kterým se mění zákon č. 12/2002 Sb., o státní pomoci při obnově území postiženého živelní nebo jinou pohromou a o změně zákona č. 363/1999 Sb., o pojišťovnictví a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojišťovnictví), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o státní pomoci při obnově území).

Přináší změny v ustanoveních některých paragrafů zákona, který stanoví zásady pro poskytnutí státní finanční pomoci při obnově území postiženého živelní nebo jinou pohromou a postup předcházející poskytnutí státní pomoci.

Účinnost od 1. 1. 2006.

Částka 123 – číslo 353

Vyhláška MŽP, kterou se mění vyhláška č. 237/2002 Sb., o podrobnostech způsobu provedení zpětného odběru některých

výrobků, ve znění vyhlášky č. 505/2004 Sb., a vyhláška č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, ve znění pozdějších předpisů.

Pozměňuje poslední z výše uvedených vyhlášek, a to v záležitostech, jež se týkají provozovatelů zařízení ke sběru, zpracování, využití a odstraňování elektroodpadů, na které se vztahuje ohlašovací povinnost.

Účinnost od 15. 9. 2005.

Částka 127 – číslo 367

Vyhláška MZem, kterou se mění vyhláška č. 590/2002 Sb., o technických požadavcích pro vodní díla.

Přináší změnu některých ustanovení vyhlášky, která obsahuje výčet technických požadavků pro vodní díla, a rovněž doplňuje přílohu k této vyhlášce, jež se týká požadované míry bezpečnosti vodních děl při povodni.

Účinnost od 1. 11. 2005.

Částka 133 – číslo 378

Zákon o podpoře výstavby družstevních bytů ze Státního fondu rozvoje bydlení, a o změně zákona č. 190/2004 Sb., o dluhopisech, (zákon o podpoře výstavby družstevních bytů).

Upravuje podmínky, za kterých lze v souladu s přímo použitelným předpisem Evropských společenství upravujícím podporu malého rozsahu poskytnout bytovému družstvu z prostředků Státního fondu rozvoje bydlení dotaci a úvěr na krytí části pořizovacích nákladů spojených s výstavbou družstevních bytů na území České republiky. Upravuje též postup při podání žádosti o podporu, při uzavírání smlouvy o poskytnutí podpory, podmínky při jejím využívání, kontrolu dodržování podmínek stanovených tímto zákonem a důsledky jejich porušení.

Účinnost od 1. 10. 2005.

Částka 133 – číslo 385

Zákon kterým se mění zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší), ve znění pozdějších předpisů.

Pozměňuje některé technické záležitosti v ustanoveních zákona, který v souladu s právem Evropských společenství stanoví práva a povinnosti osob a působnost správních úřadů při ochraně vnějšího ovzduší před vnášením znečišťujících látek lidskou činností a při zacházení s regulovanými látkami, které poškozují ozonovou vrstvu Země, a s výrobky, které takové látky obsahují, dále podmínky pro další snižování množství vypouštěných znečišťujících látek působících nepříznivým účinkem na život a zdraví lidí a zvířat, na životní prostředí nebo na hmotný majetek, a rovněž upravuje

nástroje ke snižování množství látek ovlivňujících klimatický systém Země.

Účinnost od 1. 10. 2005.

Částka 133 – číslo 386

Zákon, kterým se mění zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů.

Přináší změnu některých ustanovení horního zákona, která se týkají především působnosti ministerstev a jejich vzájemných vztahů.

Účinnost od 1. 1. 2006.

*Informace o právních předpisech sestavil: Mgr. Igor Najman
ÚÚR*

INFORMACE A STANOVISKA ÚSTŘEDNÍCH ORGÁNŮ STÁTNÍ SPRÁVY

Odborná způsobilost pro vymezení ÚSES

Územní systém ekologické stability (dále ÚSES) je povinnou součástí ÚPD. Návrh jeho řešení je zpravidla převzat z podkladů ochrany přírody a zapracován, nebo, pokud takovýto podklad chybí, je vymezení ÚSES provedeno v rámci prací na konceptu řešení na základě prací předcházejících. V obou případech tyto práce vykonává *odborně způsobilá osoba*. V souvislosti s tímto požadavkem právních předpisů i metodik¹⁾ se čas od času vynořuje otázka, jakou vlastně odbornou způsobilost by tato osoba měla mít a jak ji prokazuje. S novou naléhavostí vyvstala tato otázka v důsledku poslední novely zákona č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě (dále jen zákon č. 360/1992 Sb.), která ukončila k 1. lednu 2005 platnost osvědčení vydaných podle dřívějších předpisů (průkazy zvláštní způsobilosti).

Uvedená otázka zahrnuje dva hlavní okruhy problémů. První z nich se týká platnosti osvědčení odborné způsobilosti k projektování ÚSES vydávaných na základě starší právní úpravy. Druhý okruh vychází ze vztahu různých druhů autorizace vydávaných podle zákona č. 360/1992 Sb.

Platnost osvědčení odborné způsobilosti k projektování ÚSES

Územní systém ekologické stability byl v právním řádu zakotven jako povinná součást závazné části územně plánovací dokumentace vyhláškou o územně plánovacích podkladech a územně plánovací dokumentaci²⁾. Základní charakteristiku ÚSES a některá kompetenční a procesní ustanovení upravující jeho vymezení a schvalování stanovil zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, a vyhláška č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o ochraně přírody a krajiny. Podle této vyhlášky zpracovávají plán i projekt ÚSES „odborně způsobilé osoby“³⁾. Vodítkem pro výklad tohoto pojmu je odkaz na vyhlášku č. 186/1990 Sb., o oprávnění k projektové činnosti, uvedený za slovem „osoby“. Při použití tohoto odkazu jako výkladového prostředku nerozhoduje, že v době nabytí účinnosti vyhlášky č. 395/1992 Sb. (13. srpna 1992) byla již vyhláška č. 186/1990 Sb. zrušena (zákonem č. 262/1992 Sb., účinnost k 7. červenci 1992). Předpokládáme, že příprava odborně způsobilých osob, respektive institucionálních podmínek pro ověřování jejich způsobilosti, probíhala v předstihu před přijetím vyhlášky č. 395/1992 Sb. a v návaznosti na výše uvedenou právní úpravu obsahu územně plánovací dokumentace.

Uvedený odkaz směřuje do oblasti úpravy výkonu „projektové činnosti“. Ta byla regulována zákonem č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), podle kterého je k této činnosti třeba prokázat zvláštní způsobilost, která se ověřuje k této činnosti třeba průkazem zvláštní způsobilosti⁴⁾. Zákon přitom stanoví, že „ústřední orgány státní správy ... určují vybrané pracovní činnosti, pro které se požaduje zvláštní způsobilost“⁵⁾. Vyhláška č. 186/1990 Sb. tato ustanovení upřesňuje. Projektová činnost zahrnuje mj. zpracování územně plánovacích podkladů a územně plánovací dokumentace.

Na tomto právním základě byla zřízena meziresortní komise a vydávána osvědčení odborné způsobilosti k projektování ÚSES, a to jednak držitelům průkazu zvláštní způsobilosti jako příloha k tomuto průkazu, jednak jako samostatné osvědčení osobám přírodovědných profesí, avšak vydávané v režimu „ověřování a osvědčování“ zvláštní způsobilosti k projektové činnosti podle stavebního zákona.

S nabytím účinnosti zákona č. 262/1992 Sb., kterým se mění a doplňuje stavební zákon, je zrušena vyhláška č. 186/1990 Sb. a ze stavebního zákona je vypuštěno ustanovení zmocňující ústřední orgány státní správy určit činnosti, pro které se požaduje zvláštní způsobilost. Vybrané činnosti ve výstavbě jsou v zákoně taxativně vyjmenovány. Ve věci podrobnější úpravy autorizace k vybraným činnostem ve výstavbě se zákon odvolává na zákon

1) vyhláška č. 395 / 1992 Sb., § 2 odst. 3;

Metodika zapracování ÚSES do územních plánů obcí, Ministerstvo pro místní rozvoj, Ústav územního rozvoje, Brno 1998
LÓW Jiří a & : Rukověť projektanta místního územního systému ekologické stability, Doplněk 1995

2) vyhláška č. 84/1976 Sb., o územně plánovacích podkladech a územně plánovací dokumentaci, ve znění vyhlášky č. 377/1992 Sb. (Dnes nahrazena vyhláškou č. 135/2001 Sb., ve znění vyhlášky č. 570/2002 Sb.)

3) § 2 odst. 3 a § 4 odst. 3 vyhlášky č. 395/1992 Sb.

4) § 45 stavebního zákona ve znění do 1. 7. 1992

5) § 46 stavebního zákona ve znění do 1. 7. 1992

České národní rady⁶⁾. Tím je zákon č. 360/1992 Sb., kterým získává právo udělovat autorizace pro vybrané činnosti ve výstavbě Česká komora architektů. Platnost dříve vydaných oprávnění k projektové činnosti je omezena do jednoho roku po nabytí účinnosti zákona. Toto ustanovení však bylo později novelizováno a platnost těchto oprávnění prodlužována. Definitivně byla platnost osvědčení vydaných na základě vyhlášky č. 186/1990 Sb. a předchozích právních úprav ukončena k 1. lednu 2005 zákonem č. 224/2003 Sb.⁷⁾. Mezi tato osvědčení je třeba zahrnout také „osvědčení odborné způsobilosti k projektování ÚSES“ vydaná do 7. července 1992, tedy v době platnosti vyhlášky č. 186/1990 Sb.

Právní postavení „osvědčení odborné způsobilosti k projektování ÚSES“ vydaných výše uvedenou meziresortní komisí po 7. červenci 1992, tedy mimo právní rámec stanovený zákonem č. 262/1992 Sb. a zákonem č. 360/1992 Sb., a tedy také mimo působnost zrušovacího ustanovení čl. II. zákona č. 224/2003 Sb., je sporné.

Vztah různých druhů autorizace udělovaných podle zákona č. 360/1992 Sb.

Česká komora architektů uděluje autorizaci pro jednotlivé obory (pozemní stavby, územní plánování, zahradní a krajinářské úpravy) a dále autorizaci bez specifikace oboru, jejíž nositel je oprávněn vykonávat činnosti v rozsahu všech uvedených oborů. Vedle toho je komora dále oprávněna „stanovit dílčí specializace v rámci oborů“, pro něž rovněž uděluje autorizaci. ČKA však svými vnitřními předpisy některé specializace postavila vedle oborů, pro něž je oprávněna udělovat autorizaci. Mezi tyto „samostatné specializace“ patří také projektování ÚSES. Protože však zákon nezná jiné specializace, než „dílčí specializace v rámci oborů“, je nutno na tyto specializace pohlížet jako na „průřezové“ či „profesní“ specializace, a jejich postavení vedle oborů chápat jako zřízení dílčích specializací pro více oborů zároveň. Tento výklad není zpochybňován a lze ho považovat za ustálený⁸⁾.

Dále je třeba zodpovědět otázku, zda autorizace pro určitý obor (např. územní plánování nebo zahradní a krajinářské úpravy) zahrnuje také oprávnění vykonávat činnost odpovídající dílčí specializaci (např. projektování ÚSES), pokud je součástí předmětu činnosti v daném oboru (například zpracování územně plánovací dokumentace). Zde vycházíme z názoru, že vztah, který je mezi autorizací bez specifikace oboru a mezi autorizací pro obor a který je v zákoně explicitně uveden⁹⁾, lze analogicky aplikovat také na

vztah mezi autorizací pro obor a dílčí specializací v rámci tohoto oboru. Oporou této konstrukce je formulace „dílčí specializace v rámci oborů“, kde lze ono „v rámci oborů“ chápat ne pouze jako tematické vymezení dílčí specializace, ale také jako ustavení hierarchického uspořádání všech tří stupňů autorizací. Přestože tento výklad není nesporný, svědčí pro něj ustálená praxe komor i ústředních správních úřadů. K tomu je třeba znovu připomenout, že ustanovením vyhlášky č. 395/1992 Sb., § 2 odst. 3 a § 4 odst. 3 o odborně způsobilých osobách, s odkazem na poznámku pod čarou, nebyla založena po procesní stránce nová autorizace, jak se tomu stalo například přijetím zákona č. 244/1992 Sb., resp. zákona č. 100/2001 Sb., nebo zákona č. 218/2004 Sb., nýbrž byla pouze „určena vybraná pracovní činnost, pro kterou se požaduje zvláštní způsobilost“, ve smyslu tehdy platných stavebních předpisů, na něž odkazuje poznámka pod čarou.

Závěrem

Z uvedeného vyplývá, že zpracovávat plán nebo projekt územního systému ekologické stability, a to i tehdy, když není v přímém vztahu k územně plánovací dokumentaci¹⁰⁾, je po 1. lednu 2005 oprávněna osoba, které byla na základě zákona č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, udělena autorizace

- bez specifikace oboru¹¹⁾, nebo
- pro obor územní plánování¹²⁾, nebo
- pro obor zahradní a krajinářské úpravy¹³⁾, nebo
- k projektování ÚSES¹⁴⁾.

Půjde tedy o osobu oprávněnou užívat označení „autorizovaný architekt“ (též „autorizovaný architekt – pozemní stavby, územní plánování, zahradní a krajinářské úpravy“), „autorizovaný architekt – územní plánování“ (též „autorizovaný urbanista“), „autorizovaný architekt – zahradní a krajinářské úpravy“ (též „autorizovaný zahradní a krajinný architekt“) nebo „autorizovaný projektant územních systémů ekologické stability“¹⁵⁾.

Osoba, jíž byla udělena autorizace, se prokazuje platným osvědčením o autorizaci vydaným podle § 9 odst. 1 zákona č. 360/1992 Sb. Při výběru zpracovatele plánu nebo projektu ÚSES bude vhodné zohlednit skutečnost, že osoby, které získaly požadované vzdělání¹⁶⁾ před rokem 1992, se neměly možnost v rámci studia seznámit s teoreticky náročnou problematikou projektování ÚSES. Proto Česká komora architektů v souvislosti se zřízením samo-

6) bod 21 zákona č. 262 / 1992 Sb., odst. 3 nově vkládaného § 46a

7) čl. II. bod 3 zákona č. 224 / 2003 Sb.

8) Viz např. dopis odboru stavebního řádu Ministerstva pro místní rozvoj Generálnímu ředitelství hasičského záchranného sboru ze dne 9. června 2005, č.j.: 12 909 / 05-62.

9) § 4 odst. 3 zákona č. 360 / 1992 Sb.

10) Vyhláška č. 395/1992 Sb. požaduje, aby plány a projekty ÚSES byly zpracovány odborně způsobilými osobami bez ohledu na aktuální vztah těchto plánů a projektů k územně plánovací dokumentaci.

11) § 4 odst. 3 zákona č. 360 / 1992 Sb.

12) § 4 odst. 2 písm. b) zákona č. 360 / 1992 Sb.

13) § 4 odst. 2 písm. c) zákona č. 360 / 1992 Sb.

14) § 6 zákona č. 360 / 1992 Sb.

15) platný autorizační řád České komory architektů

16) § 7 odst. 1 písm. e) ; § 8 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 360 / 1992 Sb.

statné specializace autorizovaný projektant ÚSES vyzvala držitele autorizace bez specifikace oboru i autorizace pro obor, pokud chtějí v rámci své činnosti projektovat ÚSES a nebyli z této problematiky přezkoušeni, aby si zkoušku v potřebném rozsahu doplnili¹⁷⁾. V konkrétních případech je však vhodné ověřit, zda se tak skutečně stalo. V případě kteréhokoliv ze čtyř uvedených typů autorizace je

také vhodné zjistit, zda předchozí práce uchazeče úspěšně prošly odbornou oponenturou.

Mgr. Ing. Petr Lepeška
MMR

17) Prováděcí protokol k udělování autorizací pro projektování ÚSES z 9. listopadu 1994, signovaný Ing. arch. Janem Štípkem, předsedou České komory architektů, a náměstkem ministra životního prostředí Ing. Alešem Šulcem.